

EL LLENGUATGE

El Voló

15/II/1977

Sembla que una de les darreres novetats més destacades, en el panorama actual dels lleures, consisteix a anar de tant en tant a deixar els cales a les taules de joc del casino del Voló. Amb un cop de cotxe —tal com diuen— hom s'arriba a l'altra banda dels la fronte a l'altra banda de la frontera estatal i es planta al cor del Vallespir, d'on és fàcil que es torni amb les butxaques escurades però amb la satisfacció del deure complert. No tothom es resigna a l'atzar, tan sovint negatiu, del joc muntat com a negoci, i sempre n'hi ha de muris, tal com acabem de llegir, que intenten jugar sobre segur pel procediment tan simple d'anar en combinació amb els crupiers.

Per tot plegat, sovint tenim ocasió de llegir o de sentir el nom d'aquesta població del Vallespir. Però n'hi ha molts que encara no saben que es tracta del Voló i continuen sotmetent-se, conscientment o inconscientment, a les imposicions del centralisme francès, que en aquest cas es resol en la grafia, tan degradada, de «Le Bouiou», a la qual —això sí— no ignoren que correspon la pronunciació de «Le Bukú». No cal, suposem, escarrassar-se encara a reivindicar la catalanitat d'aquestes terres, però sí que es fa imprescindible tornar a insistir sobre el sucursalisme que representa recórrer a aquesta forma afrancesada. La grafia autèntica, el Voló, ja ha estat prou divulgada en nomenclàtors solvents, mapes i guies, perquè tothom pugui saber on cerciorar-se de la seva bondat. Cal, només, decidir-se a renunciar a l'engruna de cosmopolitisme fictici que sembla que representa haver-se desdinerat en un lloc amb nom estranger. I cal, sobretot, que hom es convenci que la forma el Voló no s'ha de reservar, exclusivament, per a textos redactats en català. Fins i tot en francès caldria escriure el Voló —no ho entendran mai, ja ho sabem—; tant més, doncs, en castellà, en el qual «Le Bouiou» només es pot explicar per una mena de pacte tàcit entre posicions oficials.

Qui se'ls vulgui anar a jugar al Voló, doncs, que ho faci, si són ben seus. Però que respecti el nom de la població, que forma part d'un patrimoni col·lectiu.

ALBERT JANE